

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

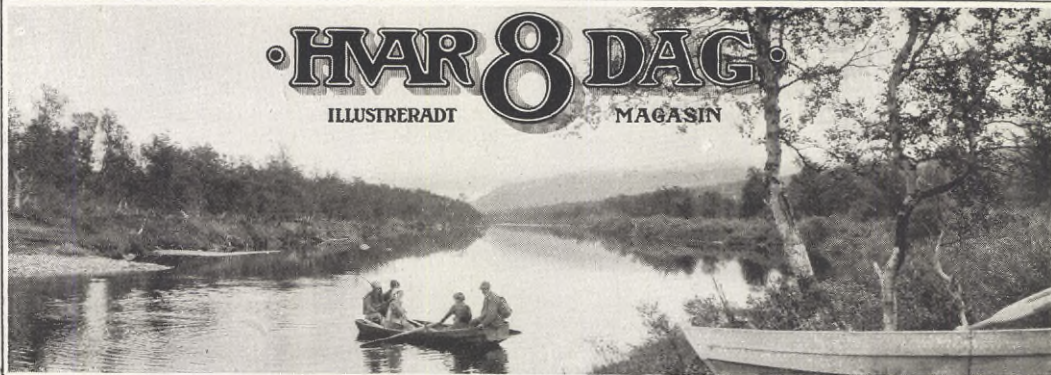
This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

VADSTÄLLE TILL BLÅHAMMARFJÄLLET. — EFTER FOTOGRAFI.

17:DE ÅRG. N:o 32

DEN 7 MAJ 1916

Foto. Rahms. Lund.

Fildr. Hengt. Skerf. 1916

Gosvins Källing?

Biskopen öfver Lunds stift, ordföranden i Malmöhus läns landsting, En af de aderton i Svenska akademien, teol. och fil. doktorn Gottfrid Billing född den 29 april sjuttiofem år. Ingen skulle tro det, när han ser den lilige och temperamentsfulle mannen med det rörliga minspelet, och Skåneland hoppas visserligen länge ännu få behålla sin biskop. I anledning af bemärkelsedagen kan det dock låta försvara sig att erinra om några drag ur hans lefnadsbana.

Axel Gottfrid Leonard Billing är född den 29 april 1841 i Önnestads socken af Kristianstads län, son af landtränmästaren Magnus Billing och hans maka Charlotta Collin. Vid aderton års ålder blef han student i Lund, aflade 1864 filosofie kandidatexamen och förvärvade följande år den akademiska lagern. Först inträdde han på lärarebanan och var 1864—67 tillförordnad, därefter ordinarie lektor i teologi och hebreiska vid Lunds katedralskola. Sistnämnda år blef han också docent vid universitetet i praktisk teologi. Det var också vid detta han skulle göra sin första egentliga karriär, äfven om han allt framgent vid visitationernas kristendomsförhör med ungdomen visar, hvilken utomordentligt skicklig pedagog i honom gått förlorad. Redan 1872 utnämndes han till teologie adjunkt med Husie och V. Skräflinge pastorat som prebende och var i sammanhang därmed prästvigd: biskop Billing har aldrig aflagt någon teologisk universitetsexamen. Han förestod nu efter hvartannat professurerna i exegetik, i kyrkohistoria och symbolik samt i dogmatik och moralteologi, tills han år 1878 öfvergick till den i praktisk teologi, till hvars innehafvare han utnämndes år 1881. På denna post samt det två år senare tillträdde rektoratet öfver Lunds läroverk för flickor stannade han emellertid endast helt kort, i det han år 1884 utnämndes till biskop öfver Västerås stift. Följande år vardt han ock kungl. öfverhofpredikant. Från Västerås fick han slutligen transport till födelsestiftet, då Wilh. Flensburg 1898 gick hädan. Efter ärkebiskop Sundbergs död uppfördes Billing på förslag till ärkestolen, men afböjde; han efterträdde honom däremot i sin egen skap af andlig vältalare i Svenska akademien år 1900.

Sådana äro de hufvudsakliga yttre dragen af Biskop Billings ekklesiastika karriär. Det är emellertid icke denna utan hans deltagande i det offentliga lifvet, som gifvit hans namn en plats i vårt lands historia.

Redan i Lund hade Billing varit stadsfullmäktig och han bekläddes med detta uppdrag äfven i Västerås, där han tillika vardt ledamot af länets landsting. År 1888 insatte detta honom äfven i Första kammaren. "Det nya systemet" hade kort förut inträdt i utöfning af makten, och dess ledande män sågo i den kraftfulle Västerås-biskopen ett stöd att lita till. En trogen väktare på Zions murar, på 1870-talet en af den waldenströmska riktningens talangfullaste bekämpare, ansågs han böra bli en pålitlig försvarare äfven af den bestående världsliga samhällsordningen såväl som äfven af gammal sed och tradition i allmänhet. Hans uppträdande vid den första riksdagen jäfvade ej heller dessa förhoppningar. Redan i början af mars 1889 uppträdde han med ett utförligt yttrande i fråga om prästedens utbytande mot ett löfte.

Längre fram vid samma riksdag gjorde han sig bemärkt genom ett angrepp på föreläsningarne vid arbetareinstituten i Stockholm. Däremot talade han för den då irragasatta munkorgslagen och yttrade bl. a.: "En fara för verklig reformatorisk utveckling ligger icke blott i stagnation, utan äfven i revolution", en rätt så egendomlig varning midt under en utpräglad reaktionsperiod.

Det visade sig emellertid snart tillika, att biskop Billing ändå icke hörde till de omedgörliga. Hans blick för det praktiskt-möjliga tog snart nog ut sin rätt och det visade sig, att med den oförnekliga principfastheten väl lät sig förena med den opportunist, som med ett annat uttryck kan benämnas realpolitik. Åren 1892—93 hade han sätet i konstitutionsutskottet och öfverraskade då med att väcka en motion i rösträtsfrågan, hvilken visserligen betraktade den pänninggraderade röstskalan som en naturlig sak, men också pekade på den allmänna rösträtten och den proportionella valmetoden som framtida möjligheter. År 1896 hörde han till dem, som kraftigast uppträdde mot den Reutersvärdska intransigensens försök att störta Broströmska regeringen med anledning af den Annerstedtska röstra tspropositionen. Och år 1898 gaf han sitt votum för det då föreliggande ålderspensioneringsförslaget därför att för de sträfvanen, som gifvit sig uttryck i detta lagförslag, dock syntes honom ligga till grund en kärlekens tanke: "Kanske är denna kärlekens tanke opraktisk. Jag kan icke bedöma det. Men det är denna kärlekens tanke, som binder mitt votum, när jag är tveksam." Härtill kom en på den tiden hos en konservativ mindre vanlig optimism. Vid prästkongressen 1896 förklarade han sig *icke* tro, att vår tid gått tillbaka i sedligt och religiöst hänseende: man komme lätt till en pessimistisk uppfattning genom att se det goda i den gångna tiden i ett förskönnande ljus, under det man icke såge det goda i sin egen tid i samma klara sken. Skall man söka i korta ord sammanfatta de bestämmande faktorerna vid biskop Billings politiska gärning, bör man kanske stanna just inför detta: belåtenheten med det bestående, det realpolitiska sinnet, kärlekstanken och optimismen.

Dock — utrymmet tillåter oss icke att utförligare utveckla detta, därest ej vår dataförteckning skall blifva för ofullständig. År 1894 hade Billing invalts i statsutskottet och här blef han snart en af de allra främsta männen, skicklig i kompromissen inom utskottet och vältalig i dess försvarande inom kammaren. När han efter ett års frånvaro från riksdagen år 1908 återvände dit, var det också enligt hvad allmänt uppgafs på den grund, att man icke kunnat finna någon lämpligare man än honom för statsutskottets ordförandestol. I hvarje fall placerades han då i denna. Två år senare vardt han äfven vice talman och kvarstod som sådan, tills han med 1912 års riksdag definitivt drog sig tillbaka ur det politiska lifvet. Af sina många representativa uppdrag har han nu blott ett kvar: ordförandeskapet i Malmöhus läns landsting, vid hvars förhandlingar man ännu allt emellanåt kan få höra något af dessa kärnord, som utmärka hans vältalighet, och utslag af den godmodiga humor, som är den visst icke minsta af hans gåfvor.

FRU ANNE-MARIE. FÖR HVAR 8 DAG AF GERHARD TÖRNQVIST.

DET har i många år varit en ständig källa till förvåning, att grosshandlare Herman Brobergs kan bok var i sin gamla omodärna våning i den äldsta och omodärnaste delen af staden. Grosshandlarn har ju nu i flera år tjänat pengar som gräs och äger hus på nya stan, där han ju dessutom har både sitt kontor och alla vänner och bekanta. Men det är frun, som har velat ha det som det är; hennes föräldrar har bott där förut, och hon har iätt det gamla huset kärt. Det har nog visserligen blifvit mycket förändradt sen dess; de gamla stormträden, som fanns kvar sen mycket länge, är borta, och den väldiga trädgården har krympt ihop och annekterats af nya byggnader, tills den blifvit endast en liten grön parodi på trädgård. Äiven inomhus har vandalismen härjat; fars arbetsrum, som var ett litet paradiset med böcker och taflor och med stockrosor utanför fönstret, har försvunnit och vuxit ihop med den gamla salen till en stor sal i modärn stil. Och salongen, som var gul och solig på fars och mors tid, har fått röda tapeter och svartbruna möbler och blåhvita gardiner, så att man aldrig kan leka sommar midt i vintern som för trettio år sedan, då till och med den sparsamma december-solen fick glans genom de gula jalusierna. Men ett rum finns det kvar, som är precis som förr, mors lilla vardagsrum. Det har fru Anne-Marie Broberg efter många böner fått behålla i ograveradt skick, och för det rummets skull har hon försonat sig med alla förändringar i öfrigt, fast nog har det kostat på, det vet hon bäst själf. Hon älskar sin man och söker vara honom till lags — motsatsen har aldrig fallit henne in — och för hans skull har hon låtit det gamla hemmet offras bit för bit. Men nog har hon hos mormors lilla vackra sekretär gjuvit många flera och mycket bittrare tårar än dem mor och mormor en gång i världen under en romantisk och lycklig tid offrat för Spastaras, Axels och Frithiofs skull. Och huru många gånger har hon inte önskat, att den gamla buktiga trymån ville visa henne ett lika lyckligt ansikte som fars och mors, som blicka ned på henne från väggen i salongen. Hon tänker på far, den unge lektor Erik Gusta. Vahlberg, beläst och vidtberest, musikaliskt och konstnärligt bildad, en äkta romantiker, död innan ännu vare sig hans kropp eller själ hunnit få ett enda märke af ålderdom. Och mor, den lilla kära mor, som förstod sin man som ingen annan och skapade kring honom den värld af ljus och glädje, som först lät hans psyche slå ut i full blom. Huru vackert kunde hon inte tala om far; hur sysslade inte hennes tankar med honom ännu när hon kände dödens närhet, och hur glad var hon inte att veta sig återförenas med honom.

Fru Anne Marie kan inte låta bli att jämföra sitt eget äktenskap med fars och mors. Hon älskar sin man, och hon har analyserat sina egna känslor tillräckligt för att veta, att de inte endast häröra af gammal vana och motvilja för tragiska händelser; hon vet alldeles säkert, att det inte bara är af fruktan hon offerar sin vilja för mannens.

Och grosshandlare Broberg är utan tvifvel en man af ovanliga mått. Han är visserligen inte den ende, som själf ända från grunden har murat upp sin solida ekonomi, men från den dag, då det blef honom klart, hvilken roll Anne-Marie Vahl-

berg skulle komma att spela i hans lif, har det varit hans oafslåtlige sträivan att i alla atseenden göra sig jämbördig med henne, utplåna alla de divergenser, som börd, bildning och social miljö skapat. Och de af hans bekanta, som haft tillfälle att följa denna metamorfos från början, förvåna sig öfver, hur fullständigt han har lyckats.

Han har lyckats, ja utan tvifvel. Han sitter inne med alla de fakta och förmår draga alla de konklusioner, som man gerna kan begära af en grundligt bildad människa. Och dessutom är han alltigenom comme il faut och kan i det afseendet tjäna som föredöme för många otvifvelaktigt belästa män, brumbjörnar, som ger sina medmänniskor så många som flyger och far. Men, det finns dock i själfva verket ett stort men. Trots denna bildning är och förblir han en novus homo, en man utan anor, som aldrig skall lära sig förstå sin hustrus kärlek till de döda och de minnen, de lämna efter sig.

Egentligen har han inte från början handlat vare sig egoistiskt eller medvetet hårdt, när han genomdrifvit alla förändringar. Borde inte Anne-Marie inse, hur mycket vackrare och bekvämare vånningen redan blifvit, eller boide det inte åtminstone vara henne klart, att deras umgänge och sociala ställning kräit dessa små uppöfringar af henne. Men ju mera grosshandlar Broberg tänker på saken, dess större skäl till missbelåtenhet anser han sig ha. Det har länge varit honom en nagel i ögat, att vånningen som kunde vara ganska modern och elegant, skall förstöras af ett enda rum, ett gammalt fult och oanvändbart rum med maskstungna möbler, som man knappt kan visa för sina gäster. Fru Ann-Marie tycker om att sitta och drömma därinne, när skymningen faller på — nå, hvad mer, han själf, grosshandlarn, är dessbättre fri från alla illusioner och allt pjask; han borde inte heller tåla sånt i sitt hus. Han går och eggas upp sig till allt större hänsynslöshet. Han håller långa försvarstal för sig själf för att döiva allt hvad vekare känslor heter, och slutligen fattar han ett fast och afgörande beslut. *Antingen* skall det gamla rummet förändras *eller också* skall man byta våning; det är honom lika kärt, hvilket det blir, och han tänker visa sig nog ädelmodigt att öfverlåta åt fru Anne-Marie att bestämma den saken.

Och så en dag efter middagen lägger han fram sina skäl för fru Anne-Marie. Hon hör tyst på honom en stund; så vågar hon en invändning: han lofvade ju henne sist att få behålla detta enda rummet; och när han då svarar, att det löftet naturligtvis inte kan gälla för alltid, vågar hon inte göra flera invändningar. Han talar långsamt och öfvertygande, men när hon inte svarar, tvingas han att fortsätta, att upprepa sina skäl gång på gång, så att han till slut knappt tror på dem själf. Han ser förstulet öfver bordet på henne; hon har krupit ihop i soffan och stirrar ut i rummet med en så hjälplös och förtviflad blick att han ett ögonblick är färdig att ge vika. Men han bemannar sig, blir strängare och bestämdare, söker inte öfvertyga längre utan nöjer sig med att tala om för henne, hur *han* vill ha det och hur det skall bli, och när den lilla frun bara sitter och suckar och ser sur ut, går han sin väg, lite nervös visserligen men belåten i det stora hela och öfvertygad, att hon snart skall ta sitt förnuft till fånga.

Stackars lilla fru Anne-Marie! Nu sitter hon ensam i den dystra salongen, och tårarna är så

Forts. å sid. 501.

GROSSHANDLANDENA CHRISTIAN OCH AXEL CARLANDER
hvilka i dagarne donerat 750,000 kronor till ett nytt sjukhus i Göteborg efter mönster af Sofiahemmet.
Efter nytt foto. för H. S. D. af fotograf A. Karnell, Göteborg.

Foto. f. d. n. n. n. n. n.

Stäm. Kem. A.-B. Bengt Sjöbergare, Skim-Öbg.

BISKOP G. BILLING JÄMTE MAKAN PÅ 75-ÅRS DAGEN. Se sid. 498.

A minnestafan öfver Göteborgs stora donatorer kan staden med tacksamhet och stolthet inrista ytterligare två namn: *Christian o. Axel Carlander.*

Det Carlander-ska namnet har länge hört samman med det industriella och kommunala Göteborgs historia under senare tider: Christian Carlander såsom ene grundläggaren af firman Johanson & Carlander och dess stora fabriks-etablisement i Gamlestaden, Axel Carlander,

Musikhistoriska museets i Stockholm samlingar ha för några dagar sedan fått en värdefull tillökning. Det är en tavla i olja af Kristina Nilsson, grefvinna de Casa

H. 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAF.

FRIHERRINNAN ADELAIDE LEUHUSEN, FÖDD VALERIUS. Kristina Nilssons första sånglärarinna, som nu målat sin frejdade elevs porträtt.

Forts. fr. sid. 499.

nära att krypa fram i ögonen på henne, att hon knappt kan se far och mor på väggen midt emot soffan. Men hur det är, så kan hon inte låta bli att titta ditåt, och till slut är hon nästan alldeles säker på att fars porträtt ler emot henne. Och mor nickar och ler så smått också, och det är så att hela rummet lyser upp vid den synen. Och när hon då har sett på dem en stund, börjar hon undra, hvad far och mor egentligen skulle tänka om alla förändringar, Herman har företagit i deras hem. Tänk om hon nu här inför far och mor skulle uppträda som åklagare och räkna upp allt hvad hon förbrutit.

Först tog han bort fars arbetsrum; det skulle nog ha grämt far djupt, om han lefvat. Hon tycker sig nästan se, hur fars leende försvinner och lämnar rum för ett drag af stränghet. Så talar hon om, hur Herman lät hugga ned de gamla lindarna

son till den förstnämnde, som trots sina unga år är mångårig ordförande i Göteborgs stadsfullmäktige jämte en mångfald andra mera betydande allmänna uppdrag. Är därjämte delägare i den af fadern grundlagda affären samt en af ledarne af den världsfamnande Svenska Kullagerfabriken. Vi hänvisa i öfrigt till biografi och helsidesporträtt i årg. XIV: 18.

Vid Göteborgs stadsfullmäktiges sammanträde den 27 april föredrogs ett till stadsfullmäktige af herr Christian Carlander och herr Axel Carlander överlämnadt gåfvobref på ett belopp af 750,000 kr. I gåfvobrevet uttala donatorerna att, enligt hvad de erfarit, det måste anses synnerligen önskvärdt att det i Göteborg upprättas en sjukvårdsanstalt af samma art som Sotiahemmet i Stockholm och hufvudsakligen afsedd för betalande patienter. Vidare framhålles att såsom förutsättning för anstalten i fråga torde böta uppställas att dess ekonomi så ordnas, att anstalten utan tillskott af kommunala medel må kunna för framtiden själf bestrida sina kostnader samt därutöver afsätta medel för framtida förbättringar och utvidgningar

För att bidraga till förverkligandet af detta önskemål öf-

H. 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAF.

KRISTINA NILSSON, GREFVINNA DE CASA MIRANDA. Porträtt i olja, utfört af Friherrinnan A. Leuhusen och i dagarne skänkt till Musikhistoriska Museet.

Esqui 54/versparr

längs gatan, och då blir mor så ledsen, att hon knappt vill se upp. Tänk de lindarna, som mors far själf planterade i sina förlofningsår, och under hvilka mor själf promenerade så många gånger med far, när han först började göra henne sin uppvaktning. Och så ber hon far och mor titta på, hur Herman vandaliserat salongen, som de nu sitter i, och hon påminner dem om alla de gamla vackra möblerna, som han har låtit ställa upp på vinden och ersatt med de fula åbäken, som nu finns där. Och nu blir far riktigt ord, ja, han blir så ond, att sådan har hon aldrig sett honom. Lilla fru Anne-Marie blir nästan rädd och kastar en bönfällande blick på mor att söka lugna far. Men mor är så upptagen af sin egen sorg, att hon ingenting märker, och då förstår fru Anne-Marie, att den här stormen, som hon själf har uppväckt, får

Forts. å sid. 503

verlänna de båda donatorerna 750,000 kr., däraf hr Christian Carlander 600,000 kr. att förvaltas under namn af Isabella och Christian Carlanders donationsfond, och hr Axel Carlander 150,000 kr. att förvaltas under benämning Hedvig och Axel Carlanders donationsfond. Skulle Göteborgs stadsfullmäktige finna sig kunna upplåta lämplig tomt afgiftsfritt eller mot årlig afgift skulle enligt gjorda beräkningar anstalten med alla till en modern sjukvårdsinrättning hörande anordningar sannolikt kunna uppföras för en kostnad af ca 13,000 kr. pr säng och det donerade beloppet sålunda medgifva uppförandet af en anstalt med omkring 60 sängar, hvilken storlek uppgifvits såsom den till en början lämpliga. I gåfvobrevet uttalas till sist en önskan att i en framtid, när det utan någon rubning af anstaltens ekonomi kan ske, ett antal af sjukvårdsanstaltens platser inrättas som frisängar.

Till bild å sid. 507.

Sleipners terränglöpping å Stadion den 24 april räknade som deltagare flertalet af vårt lands bästa löpare. De täflande voro som vanligt indelade i tre klasser med förutvarande pristagare i Sleipners terrängplacerade i klass I. Segrare i denna klass blef Oman, I. K. Göta, i klass II O. Lindbom, I. K. Göta, och i klass III A. Svensson, Malmö A. I. F. Lagprisen i de resp. klasserna eröfrades af Fredrikshofs I. F., Södermalms I. K. och I. F. Thor, Upsala.

Amatörfotografi

ETT DIAMANTBRÖLLOPPAR:
L. V. Carlsson i Gunsta och hans maka.

Foto. Rylander, Norrtelje.

100 ÅRIG NORRTELJEBO.
J. Björkqvist på hedersdagen d. 16 april.

Hundra år fyllde den 16 april förra skräddarmästaren J. Björkqvist i Norrtelje. Efter att under ett 40-tal år hafva utöfvat sitt yrke i Stockholm, bl. a. som kostymkräddare vid K. teatern, kom han år 1895 till Norrtelje, där han nu hos sin son handlanden Karl Björkqvist njuter vilan efter en lång och hedrande arbetsdag. Den vördnadsvärde gamle är alltjämt i besittning af god hälsa med väl bibehållna själskrafter.

Till bild å sid. 507.

Som en ersättning för den sjätte olympiaden, hvilken som bekantskullehäl- las i sommar i Berlin, och som

på grund af välförstådda orsaker blifvit inställd, har den svenska idrottsvärlden för sin del beslutat att i sommar i Stockholm anordna en större idrottsfest. Densamma, som benämnes Svenska Spelen, torde hos oss i omfattning endast öfverträffas af den V Olympiaden åtminstone efter de planer för dess hållande som hittills uppljorts. För att anordna spelen valdes för kort tid sedan en organisationskommitté på ett 25-tal personer, representerande de olika idrottsgrenarne. Förleden vecka samlades denna kommitté för första gången, hvarvid ett stort antal af deras medlemmar närvaro. Kommittén har inom sig valt ett arbetsutskott bestående af ordföranden, öfversten frih. Sven Hermelin, v. ordförande kapten S. Sson Uggla, förste sekreteraren, redaktör Erik Bergvall, skattemästare, telegrafkontrollören A. Johansson samt direktör Sven Läftman.

Foto. Rahm, Sthlm.

F. A. RÖDIN †.
Serafimerordens ordensvaktmästare under 34 år.
F. 41. † 26 april.

Förra ordensvaktmästaren i K. Maj:ts Orden, medaljören Frans August Rödin afled i sitt hem i Stockholm natten till den 26 april, i sitt 75:e år. Den bortgångne var först under 11 år hoflakej hos hertigen af Österådtland, sedermera konung Oscar II. Från 1882 var han ordensvaktmästare i K. Maj:ts orden hvilken post han innehade i 34 år hvarefter han afgick med pension. Som ordensvaktmästare i Serafimerorden bar han en lysande silfversmid uniform. Denna är numera införlifvad i Nordiska museet. Af yttre utmärkelseecken innehade Rödin Vasamedaljen i guld med konung Oscar II:s bild och en rysk silfvermedalj med tsar Nikolaus II:s bild samt Oscar II:s jubileumstecken 1857—1907. Han var äfven hög frimurare. Rödin har medföljt konung Oscar II på hans utrikes resor till Ryssland, Norge, Tyskland, Schweiz o. s. v.

En trojänare i Ecklesiastikdepartementet har gått ur tiden med förra förste vaktmästaren därstädes medaljören Lars Gustaf Larsson, som i en ålder af 73 år den 23 april afled i sitt hem i Stockholm.

Den bortgångne kom redan år 1866 i tjänst hos ecklesiastikdepartementet och kvarstannade här under 45 år, efter hvilken tid han afgick med pension. Han innehade såväl silfver- som guldmedaljer för nit och redlighet i rikets tjänst. Inom Frimurare- och Timmermansordnarne innehade L. en af de högre graderna.

Foto. Rahm, Sthlm.

L. G. LARSSON †.
Tjänstgjort som vaktmästare i K. Ecklesiastikdepartementet i 45 år och under 10 statsråd.

Foto. Herrn. Sandberg, Kalmar.

ELDSVÅDA I KALMAR ÅNGKVARN.

Fotograf: Bengt Skjerveparre.

Forts. fr. sid. 501.

hon också själf söka stilla. Och då säger hon till far, att när hon tänker efter, så kanske det inte är så farligt som det låter. Och så upprepar hon alla de skäl, Herman lade fram för en stund sen, och hon anstränger sig att inte glömma bort ett enda af dem, alldeles som om hon vore rädd, att far skulle få en dålig tanke om Herman. Ja, hon blir så upplifvad af att försvara Herman, att hon till slut känner sig riktigt skamsen för att hon

kunnat tänka så illa om honom. Hon kommer ihåg en gång, det var förra året, då hon låg sjuk och Herman offrade en stor del af sin dyrbara tid för att sitta hemma och hålla henne sällskap och läsa högt för henne. Och när hon nu kommer in i den tankegången, så minns hon genast många andra gånger, då han har uppoffrat sig för henne. Och då tycker hon, att det måste hon också tala om för far och mor, så att de åtminstone få en rättvis uppfattning om Herman. Och när hon nu sitter och berättar en mängd vackra smådrag om honom, så kan hon nästan se, hur mor lyfter upp blicken, och hon har fått ett så vackert uttryck i ögonen, alldeles som när hon själf brukade tala om far förr i tiden. Och far, som var så ond nyss, han börjar redan se betänksam ut och är bestämdt på väg att ändra mening.

Och då kommer fru Anne-Marie att tänka på att i dag har hon handlat så orätt mot sin man, att det enda sättet att godtgöra det felet är nog att utan knot offra mors gamla rum. Ja, den tanken gör henne så glad med ens, att hon sväljer alla sina tårar, och när hon då ser upp på far, så ler han som i alla år förut, och mor nickar visserligen inte längre, men hon ser på fru Anne-Marie med en så belåten min, att denna förstår, att det blir nog bäst på det sättet.

Foto Göransson, Gustaf.

Fotograf: Bengt Skjerveparre.

RASET VID SÖDRA DALARNES JÄRNVÄG å Nordkärsbanken nära Säter.

Amatörfoto. S. Jonsson, Marstrand

EN VID HAMNESKÄR FUNNEN OCH TILL MARSTRAND INFÖRD OCH OSKADLIGGJORD ENGELSK MINA.

Med en enkel men stämningsfull högtidlighet aftäcktes på söndagen i Stockholm Carl Eldhs staty af Gunnar Wennerberg, skänkt till staden af grosshandlare John Josephson. Klockan ett på middagen samlades ett antal inbjudna på Kaptensudden, där statyn några dagar förut rests och där den nu stod under sitt bruna täckelse. Bland de närvarande märktes utom donater med familj riksmarskalken greve Douglas, statsrådet Dan Broström, medlemmar ur stadsfullmäktige, representanter ur vår handelsvärd m. fl. Däremot var konstnären, som skapat verket icke närvarande.

På Djurgårdsbrunnsviken hade samlats ett antal motor- och kapproddsbåtar. Några minuter öfver ett anlände kronprinsparet och prins Eugen jämte uppvaktning. Sedan en sångkör sjungit Hör oss, Svea, tolkade ordföranden i Stockholms Högskolas studentförenings humanistiska afdelning, ammannensens Ivar Simonsson entusiastiskt Gunnar Wennerbergs betydelse som studentskald och hoppades att han skulle komma att trivas här under de Djurgårdsekar, som susa öfver "den störste sångare Norden bar" och i detta sus skall han höra en hälsning ett gensvar från denne sångare till hvilken han står i så nära frändskap. Gemensamt skola dessa bägge stå som representanter för de goda makter vi härute dyrka.

Prins Eugen steg därpå fram och yttrade följande ord: I tacksam känsla till denna bilds såväl skapare som donator glädjas vi alla öfver att också hufvudstaden fått en Wennerberg-staty och bjuder jag nu täckelset falla för bilden af en af Sveriges frejdade söner den sanne fosterlandsvännen, tondiktaren, skalden, ungdomens sångare, Gunnar Wennerberg. Statyns gjutare, Herman Bergman, aflägsnade höljet, visande den i brons glänsande bilden. Efter ännu ett par Wennerbergssånger var den enkla akten slut. Under eftermiddagens lopp defilerade så tusenden af vandrare förbi statyen, beundrande dess skönhet.

CARL ELDHS VACKRA GUNNAR WENNERBERG-STATY, skänkt till Stockholms stad af grosshandlanden John Josephson (se H. 8. D. denna ärg. nr 26) och uppställd på Djurgården. Efter aftäckningen. — Därunder: PRINS EUGEN BJUDER TÄCKELSET FALLA. Närmast synes kronprinsparet.

H. 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kitchi: Kem. A.-B. Bengt Sjöberg, Sthlm.—Ösa.

NÅGRA AF TÄFLINGARNAS
FRÄMSTE:

1. LÖJTN. GREFVE H. R. VON ROSEN Å "RUNNING SISTER", 1:sta pris i svårare prisridning.
2. UNDERLÖJTN. FRIH. G AF UGGLAS Å "JOHN FINKELMAN", 1:sta pris i lättare prisridning.
3. RYTTMÄST. F. ROSENCRANTZ Å "SIOUX", 1:sta pris i medelsvår prishoppning.
4. UNDERLÖJTN. GREFVE C. BERNADOTTE AF WISBORG Å "TANGO", 2:dra pris i medelsvår prishoppning.
5. FÄNRIK H. VON BORNSTEDT MED "FALKEN", 1:sta pris i svårare prishoppning.
6. DIREKTÖR K. HEINECKE Å "EL DOGAN", 5:te pris i lättare prisridning.

H 8 Da GÖTEBORGSFOTOGRAF

Klubb: Bmgf Svvepa...

H. 8 Da GÖTEBORGSFOTOGRAF.

ETT PAR SVÅRA OCH VACKRA HOPP VID RYTTFARFESTEN I GÖTEBORG: T. v. löjtn. H. Krafft å "Filip"; t. h. löjtn. frih. R. J. von Essen å "Källefäll".

Den af Göteborgs fältridklubb anordnade Ryttafesten tog under de gynnsammaste väderleksförhållanden med strålande sol och sommarvärme sin början den 28 april på idrottsplatsen i Göteborg. Täflingen, hvilken räknade icke mindre än 353 anmälda deltagare, däribland vårt lands bästa ryttare, är den största som någonsin ägt rum i vårt land. Bland åskådarna, hvilka särskildt den sista täflingsdagen den 30 apr. talrikt infunnit sig, märktes ett flertal af våra mest kända hippologer.

Fästen inleddes på morgonen den första täflingsdagen med en lättare prisridning, till hvilken 26 hästar anmäls. Första pris hemfördes här af "John Finkelman", underlöjtnanten frih. G. af Ugglas, K. 2.

Omedelbart efter prisridningens slut fortsattes täflingarna med prishoppning i klass IV, till hvilken 76 st. hästar voro anmälda. I denna grupp visade sig flera hästar vara jämnogoda, i det att icke mindre än 7 ryttare redo banan utan fel samt finno skilla sig genom omhopp. Första pris tillföll "Darius", löjtnanten frih. J. Beck-Friis K. 2.

Andra täflingsdagen inleddes med en svårare prisridning, i hvilken 14 ryttare deltog. Förste pristagare blef löjtnanten greve H. R. von Rosen K. 1 å "Running Sister".

Därefter följde en medelsvår och en svårare prishoppning. I den första, hvilken räknade icke mindre än 92 deltagare, visade sig flera hästar jämnogoda hvarför omhoppning måste äga rum. Första pris i denna täflan eröfrades af ryttmästare F. Rosencrantz K. 6 å "Sioux".

Till den andra täflingen, i hvilken banan gjorts afsevärdt svårare, hade anmäls 62 ryttare. Af dessa var det endast förste pristagaren fänrik H. von Bornstedt K. 3 å "Falken" som red banan utan fel.

I den tredje och sista täflingsdagens prishoppningar hemfördes första priset i kl. III efter omhoppning af greve Th. Bonde på "Tom", och i kl. VI af löjtnant G. Montgomery A. 2. på "Candia", den ende af de i täflingen deltagande ryttarna hvilken felfritt klarade alla hindren, i kl. VIII, trösthoppning, eröfrades första priset af friherre G. Falkenberg på "Corea".

Handels- och industrikammaren för Örebro och Västmanlands län anordnade, i samband med handelskammaremötet i Västerås, den 29-30 april i därvarande stadshus en anöns- och reklamutställning. De personer, som i största hand hafva heder af expositionens anordnande, äro Hande s- och industrikammarens ordförande disponent Gustaf Akerholm och dess sekreterare kapten E. B:son Liljehöök samt Svenska metallverkens chef direktör Erik Falk, ordförande i handelskammarrådet för Västmanlands län, och ingenjören Ale Sahlin, handelskammareutskottets sekreterare.

Till bild å sid. 512.

Serbiske ministerpresidenten N. P. Paschitsch anlände tisdagen den 25 april till Stockholm. I hans sällskap befann sig ministeradjointen i serbisk utrikesministeriet Jovan Jovanovitsch samt den föres privatsekreterare Meroslav Jankovitsch. Ett besäftigt lykte utpekade den sistnämnde som Serbiens kronprins, ett antagande som väckte stor sensation, ända tills det blef vederbörligen dementeradt. De remarkabla resenärerna kommo närmast från London, där excellensen Paschitsch deltagit i den nyligen afhållna stora konferensen mellan de allierade. Efter en dags uppehåll i Stockholm, fortsatte man resan till Petrograd.

foto. Blom, Västerås.

Kliche: Kem. A.-B. Bengt Sjöberg, Skåns-Gbg.

INTERIÖR FRÅN ANNONS- OCH REKLAMUTSTÄLLNINGEN I VÄSTERÅS.

SVENSKA SPELENS ORGANISATIONSKOMMITTÉ.

Öfverst: KOMMITTÉNS FÖRSTA SAMMANTRÄDE. Vi namnteckna fr. v. sittande: herrar Rohdin, Boivie, Beredicks, Zetterberg, Ugglu, fri. Hermelin, Bergvall, Johanson, Hu'tqvist, Fick. Killander och Olsson; stående herr Åkerstedt.

Text å sid. 502.

Till H. 8. D:s medarbetare vidarebefordras genom redaktionens försorg **endast oförseglade meddelanden**, som icke strida mot vår tidnings int. essen.

H. 8 D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.

SLEIPNERS TERRÄNGLÖPNINGAR. T. v. en start i Stadion. T. h. A. Svensson, Malmö, en ny förmåga, segrare i Kl. III. — Text å sid. 501.

Bild: Kem. A.-B. Bengt Sjöström, Stålm.-Öbg.

TYSKA KEJSARINNAN EMOTTAGER KRIGSINVALIDER I SASSNITZ.

Utväxlingen öfver Sverige af krigsinvalider mellan Ryssland samt Tyskland och Österrike-Ungern, hvilken under vintern på grund af väderleksförhållandena måst inställas, har i och med den inbrytande varmare årstiden åter kunnat upptagas. Vi återgifva här några bilder från Sassnitz, tagna någon af de senaste dagarne vid tyska kejsarinnans besök därstädes.

Sedan landstigningen under militära hedersbe-tygelser ägt rum uttalade kejsarinnan sitt tack till det svenska lasarettsfar-

tygets kapten, läkare och sjukvårdspersonal för den kärleksfulla omvårdnad som kommit de sårade till del.

T. v.: KEJSARINNAN AUGUSTE vid invalidtransportens ankomst till Sassnitz. — T. h.: KEJSARINNAN VID EN SVÅRT SÅRADS BÅR.

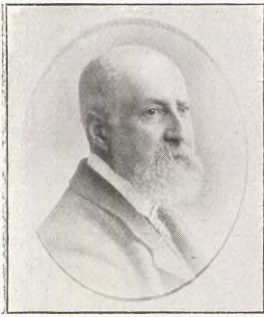

KEJSARINNAN UNDER HÄLSNINGSANFÖRANDET TILL DE TILL HEMLANDET ÅTERKOMNA KRIGSINVALIDERNA.

Efter fotografier.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

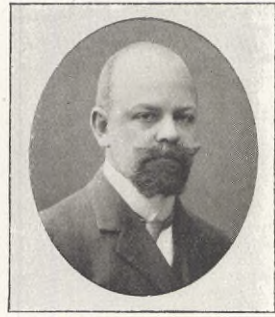
O. SAMSON.
F. d. Direktör. — Stockholm.
70 år 6 Maj.*

E. FRIELL.
Afg. från chefskapet f. Gränges-
bergsbolaget*

K. A. G. DILLNER.
Kommerseråd. Nyutsedd chef för
Grängesbergsbolaget.*

A. G. BODMAN.
Nyttnämnd professor vid Chal-
mers tekn. läroanst.*

L. P. S. ADRIAN.
F. d. Rektor. — Grenna.
70 år 18 April.*

A. J. ÅKERBLOM.
Kcctr.-prost. Kyrkoherde. Hol-
medäl. — 70 år 28 April.

A. C. HOLMQUIST.
Fröken. Föreståndarinn. Marie-
stad. — 60 år 20 April.

A. E. JOHANSON.
Kronolänsman. — Torsby.
50 år 25 April.*

P. A. ZETHRÆUS.
F. d. Bankdirektör. — Göteborg.
70 år 9 Maj.*

G. A. L. HEDENBERG.
Godsegare — Hultsfred.
60 år 26 April.*

C. G. E. LEIJONHUFVUD.
Frih. Statskommissarie. Stock-
holm. — 50 år 27 April.*

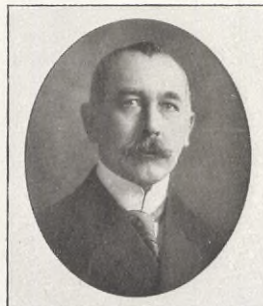
I. C. E. FALLENIUS.
V. Konsul. — Göteborg.
50 år 26 April.*

M. G. SCHENSTRÖM.
Major. — Stockholm.
60 år 27 April.*

E. T. KASTMAN.
Postmästare. — Stockholm.
60 år 9 Maj.

J. A. M. LENHARDTSON.
Tandläkare. — Stockholm.
55 år 7 Maj.*

T. M. LINDFORS.
Gymnastikdirektör. — Stockholm.
50 år 25 April.

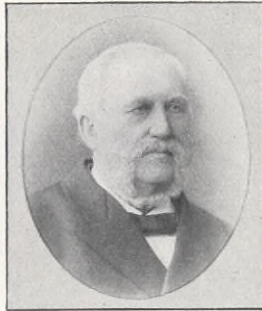
* Data å nästa sida.

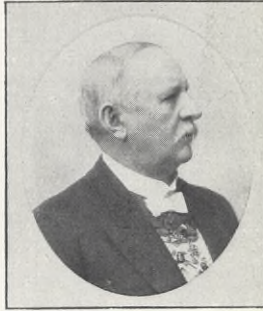
VECKANS PORTRÄTTGALLERI

C. C. ENGSTRÖM †.
Kommandör. — Stockholm.
F. 27. † 22 April.*

P. A. ADDE †.
F. d. Kapten — Stockholm.
F. 32. † 22 April.

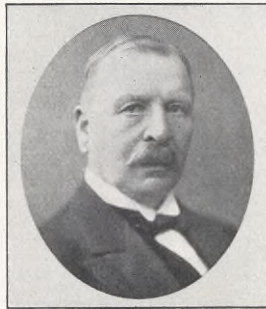
N. PERSSON †
F. d. Konsul. — Helsingborg.
F. 36. † 28 April.*

C. A. W. KULL †.
F. d. Regementsläkare. Stock-
holm. — F. 46. † 24 April.*

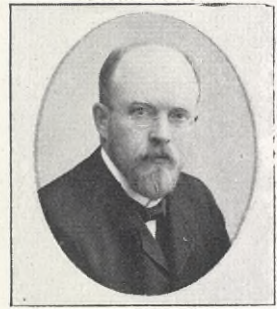
F. M. RYSTEDT †.
Hofkamrer. — Hoor.
F. 41. † 9 April.*

C. SONNANDER †.
Grosshandlande. — Göteborg.
F. 54. † 28 April.

A. L. SVENSSON †.
Kontrollingenör. — Stockholm.
F. 62. † 19 April.

U. L. HELLGREN †.
Prakt. Läkare. — Stockholm.
F. 66. † 13 April.*

* Data här nedan.

OTTO SAMSON Började försäkr.-agentur i Stockholm (5, bildade 70 brandförsäkr.-a.-b. Freja o. var dess verkst. dir. t. 71; bildade sistn. år det första svenska försäkringsbolaget i endast lifförsäkr., a b Nordstjernan o. var dess verkst. dir. t. 06 Biografi o. helsid.-portr. ärg. VII:33.

ERIK FRISELL. F. 59; sedan 09 förste verkst. direktör i trafik a.-b. Grängesberg-Oxelösund o. Luossavaara-Kruunavaara a a b — Sedan 02 styr. led. i Skand. kred. a.-b. o. sedan 12 led. af handelsrådet, hvar förutom styrelseledamotskap i ett stort antal mera betydande industriella företag. — Ätnjar stort anseende som en sällspott skicklig affärs- o. finansman. — Har i dagarna tillföljt helsokäl ärgätt från chefsskafnet i Grängesbergsbolaget — Biografi o. helsid.-portr. ärg. XV:18

GUNNAR DILLNER. F. 75; förestånd. i Tekn. högsk. materialprof.-anst. 03-07, verkst. dir. v. Avesta järnverks a.-b. 10; byråchef i kommerskollegium 12, senare tilldelad kommerseråds n. h. o. v.; led. af Stat. hand. komm. I dagarne utsedd t. förste verkst. direktör i Grängesbergsbolaget efter dir. E. Frisell. Biografi o. helsid. portr. ärg. XVI:24.

GUSTAF (GÖSTA) BODMAN. F. 75, stud.-ex. 93, fil. dr. 06 Profår i Upsala 06-07, ord. lär. i kemi o. fysik v. Göteborgs h. samskola sedan 07, lär. o. tf. prof. v. Chalmers tekn. läroanst. 10, lektor i kemi v. h. läroinnesemin. i Stockholm 15. I dagarne utnämnd till professor i organ. kemi jemte mineralogi o. geologi v. Chalmers tekn. läroanst. Deltog 01-03 i sv. syndpolspekd.

SAMUEL ADRIAN. Stud.-ex. 65, fil. kand. 75, adj. i Hernösand 82, tf. rektor i Haparanda 88, v. Malmö realsk. 02-12. På sin tid ord. i stadsf. i styr. f. Håcks o. i skolorådet i Haparanda, landstingsman m. m.

ANDERS JOHANSON. Kr.-länsn.-ex. 86, tf. kr.-länsn. i Fryksdals ö. fingslag 01, ord. sedan 03. Sedan 02 förest. f. o. styr.-led. i Verml. ensk. banks äfd.-kontor i Torsby; ordf. i komm.-st. och municipalst. Ord. i styr. f. ängb. a.-b. Fryksdalen, ordf. i tax.-nmd.

AUGUST ZETHRÆUS. Stud.-ex. 65, elev v. hand.-inst. i Frankfurt a/M. 66-67, anst. å köpmans- o. bankkontor 67-74, köpmän i Göteborg 74-78; verkst. direktör i a.-b. Göteborgs Köpmansbank 78, led. af dess styr. 79; ingick i styr. f. Skånes ensk. banks äfd. kontor i Göteborg 04 då Köpmansbanken uppgick i Skånebanken, styr.-ordf. 08 o. verkst. dir. t. o. m. 07. Sedan 10, å Skånebanken förenades med Skand. kred. a.-b., styr.-led. i sistn. bank.

AXEL HEDENBERG Övertog efter äfsl. studier v. elem.-lärov. o. landtblr.-skola skötself. af fadernegården Hultsfred o. eg. egend. Kristineberg i Kalmar län o. Marianeulunds sät. i Jönk. län. Ord. i kommunalst. (sedan 99), tax.-nmd., valnmd., sparb.; nämndeman 92-98; var tidigare landstingsman. Mångårig led. af hushålln.-sällsk. förvaltn. utsk., ordf. i styr. i Kronob. läns hästförsäkr.-bol., v. ordf. i styr. f. brandst.-bol. i Kalmar läns fastland.

CARL LEIJONHUFVUD. Stud.-ex. 85, jur. utr. kand. 91, v. hfd. 93; kanslist o. registrator, h. Riksd. statsutsk. 95-09, sekr. i riksgäldsår h. Riksd. revisorer 98-08, registrator och kanslist i Riksgäldskont. 98-1900. Omb.-man i statskont. 1900, e. byråchef 09, o. statskommisarie o. byråchef der sedan 14.

IVAR FALLENIUS. Stud.-ex. 83; etabl. efter affärsanställning i in- o. utlandet egen firma i Göteborg 91. Hufvuddeleg. i Fallenius & Leff-

lers a.-b. der. Har under 10 år varit ordf. i bevilln. o. tax.-nmd.; v. ordf. o. mångårig led. af styr. f. Räddn.-in.-t. i Göteborg; styr. led. i Göteborgs speditionsfören. 2:e dep. ordf.-mäst i St. Joh.-logen af Primur.-O. i Göteborg. Norsk v. konsul sedan 09.

MAURITZ SCHENSTRÖM. U.-löjtn. v. I. Liigren.-reg. 78, löjtn. v. Göt. inf.-reg. 85, intend. 92, löjtn. (major) 07, lästn.-int. o. förrädschef i Boden 11-15. Chef i. Intendent dep. tekn. rev. sedan 15.

ALBIN LENHARDTSON. Stud.-ex. 80, tandläkareex. 83, sedan 84 prakt. tandläkare i Stockholm. Lärare v. Polikliniken i tandsjukdomar o. examinator 92-94. Folkbildningsförbundets föreläsare i munhygien sedan 04, föreståndare i A.-B. Separators Tandklinik s. å. Initiativtagare till bildandet af Sv. Nationalföreningen i munhygiens befrämjande, o. förens sekreterare; jämväl sekreterare i Internationala Hygienkommissionen; företog 07 m. anslag från Stoch. stad en resa i stud. af folkskoletandklinik i Tyskland. Medlem af ett flertal in- o. utländska tandläkaresällskap. En af stiftarna af Odontolog. Sällskapet i Stockholm 01. Från trycket utg. Lärobok i konserv. tandläkarekonst (97) samt ett flertal uppsatser i munhygien. Uppfinnare af det verldsbekända munvattnet Stomatol.

CARL CHRISTIAN ENGSTRÖM †. Sek.-löjtn. v. Flott 48, kapt. v. skärj. art. 66, återg. t. Fl. 73, komm.-kapt. 2 gr. o. chef f. art. dep. i Karlskrona 75, chef i und. off pers i Stochk. 80-83, kommandör 84, afsk. som kommandör i res. 85. Adj. h. konung Oscar II 75, överbudj. 85. Framstående kanonkonstruktör. Hed.-led. af örlogsm.-sällsk. led. af Krigsvet.-akad. i Kl.

NILS PERSSON †. En af Helsingborgs främste köpmän o. industrimän, hvilken på sin tid grundat ett flertal af vårt lands största industriverk, att nämna Skånska superfosfat a.-b. Sulitelma a.-b. Helsingborgs kopparkverk m. fl. Ordförande i stadsfullmäktige o. drätselkammare under många år, led. af Riksl. F. K. — Biografi o. helsidesportr. ärg. III:28 samt data t. 80-årsdagen i denna ärg. nr. 17.

ANTON KULL †. Stud.-ex. 66, med. lic. 79, bat. läk. v. Vend. art. reg. 82, samt stadsf. i Kristianstad t. 87, reg.-läk. v. Blek. 87, bat. läk. v. krigs skolan å Karlberg 90, bat.-läk. v. Sv. lifg. 94, reg.-läk. v. Göta lifg. 98-09. Led. af Musik. akad.

MELCHER RYSTEDT †. Stud.-ex. 61, aman. i Statskont. 75, förste revisor 88, kamrer i statsrevisionen 85, hofkamrer 92. På offentl. uppdrag utarb. handbök ö. statsverkets jemte dert. hör. fonders medelförvaltning; skattemästare i pens.-fören. f. lärar. v. Sv. högre flickskolor. Stift. af "Sällsk. f. svenska kvartettsångens befrämj." Tillh. på sin tid Luttemanska kvart.

ULRIK HELLGREN †. Stud.-ex. 85, med. dr. 01, prakt. läk. i Stockholm sedan 95; läk. v. allm. poliklin. f. ögonsjukd. i Stockholm 95-06, assist. v. dr. Nordensens ögonklin. där 98-02; docent i oftalmiatrik v. Karol. inst. 01-07. Med. för.

INNEHÅLL: Biskop G. Billing (biografi och helsidesporträtt). — Carländerska sjukhusdonationen. — Svenska spelen. — Ryttarfesten i Göteborg. — Världskriget. — Svenska och utländska dagskrönikan. — V. F.-galleri — Fru Anne-Marie. Ber. af Gerhard Törnqvist.

VÄRLDSKRIGET.

Under veckan 23—30 april skedde en plötslig scenförändring på världshändelsernas skådeplats, i det intresset, dittills under många veckor bundet vid jättekampen kring Verdun plötsligen öfverflyttades till England, där händelser af synnerligen sensationell natur och som det synes af vidtgående politisk betydelse utspelades.

Annandag påsk utbröt i Dublin en öppen revolt, som från början antog en hotande karaktär. Iscensatt af den gaeliska föreningen *Sinn Fein*, tydligen i samförstånd med Tyskland, visade det sig snart, att res-

Efter porträtt. J. W. GERARD.
Förenata Staternas sändebud i Berlin.

seglande tysk ångare, lastad med vapen och ammunition för upprorsmännen, hade åtföljt undervattensbåten. Vapensmugglingen misslyckades, och fartyget sänktes af sin egen besättning.

I uppenbart samband med den irländska resningen företogo tyskarne under påskhelgen ett kombineradt luft- och flottangrepp mot engelska kusten. En större tysk eskader bombarderade städerna *Lowestoft* och *Yarmouth*; natten till den 24 och 25 styrde zeppelinare in öfver de östra grefskapen, bombarderande åtskilliga platser i Kent och Norfolk.

Hvad som ytterligare riktat uppmärksamheten på situationen i England har varit kabinetets svårigheter rörande värnpliktsfrågan. Då saken åter upptogs till behandling i underhuset, möttes regeringen där af en så stark opposition, att den omedelbart fann det klokast att genom en undvikande manöver lugna sinnena. Den framlagda värnpliktsbilen återtogs.

Händelserna på landfronten spelade under samma vecka mindre roll. I väster pågick alltjämt en våldsam artilleriduell i Verdunafsnittet, här och hvar åtföljd af handgranatstrider. För öfrigt ha strider förekommit vid *Ypern*, där engelsmän-

Efter porträtt. J. H. BERNSTORFF.
Tysklands sändebud i Washington.

ningen fann anklag årtven i andra delar af Irland, om det ock officiellt förklarades, att upproret lokaliserats till Dublin. I Dublin hade *Sinn Fein* genom en plötslig kupp satt sig i besittning af postkontoret och en del andra viktiga platser i staden, afskurit telegrafförbindelserna och omringat vicekungens slott. Upprorsmännen synas ha varit väl försedda med vapen och ammunition. Gatustrider utspunno sig mellan dem och regeringens trupper, hvarunder antagligen långt flera fallit offer än de officiella meddelandena omtalade. Det hette först, att myndigheterna voro herrar öfver situationen; af senare upplysningar, som *Asquith* lämnade i underhuset, framgick att upprorsmännen ännu på torsdagen bjödo regeringens trupper stängen och att de höllo viktiga delar af staden besatta. Det meddelades tillika, att upprorsföreteelser förekommit i västra delarne af ön, och att general *John Maxwell* fått i uppdrag att kufva rörelsen.

Den bekante irländske agitatorn sir *Roger Casement*, som under hela kriget vistats i Tyskland och därifrån lett sin propaganda, hade dagarne före revolten tillfångatagits, då han från en tysk undervattensbåt sökte närma sig irländska kusten. En under holländsk flagg

Efter porträtt. J. A. A. BURNQUIST.
Minnesotas fjärde svenskfödde guvernör.

A. BIRREL.
Engelske statssekreteraren för Irland, som nu fått uppbära starkt klander för sin kraftlösa ämbetsförvaltning.

Prins fotograf.
PRINS ALEXANDER AF SERBIEN I LONDON. *Klöhn: Bengt Sjöberg.* Serbiens och Englands tronföljare. Under besöket manifesterade den engelska allmänheten en utomordentlig sympati för den unge främmande fursten och hans olyckliga folk.

säga sig turkarne ha vunnit en seger vid *Katia*, den 23 april. Engelska slagskeppet *Russell*, på 14.000 ton, har i Medelhafvet stött på en mina och sjunkit med 124 man. Under pressläggningen ingår det högviktiga meddelandet om att *general Townshend* gifvit sig och 13.000 man engelska trupper i *Kut-el-Amara*.

Efter porträtt.

Klöhn: Bengt Sjöberg.

Denna turkiska seger i Mesopotamien öfver det engelska hotet mot Bagdad är utan tvifvel en utomordentligt betydande förlust för ententen och i alldeles särskild grad så för England just nu.

Kontroversen mellan Tyskland och Amerika är ännu alltjämt sväfvande.

T. v.: DR KUYPER, FÖRRE HOLLÄNDSKE MINISTERPRESIDENTEN, *hvilken* tysk-vänliga uttalanden väckt stor uppmärksamhet i världspresen

nen hade en liten framgång i början af veckan, söder om *La Bassée-kanalen*, där minkriget utvecklat sig synnerligen lifligt, och *Vogeserna*, där tyskarne nordost om *Celles* genom ett omsorgsfullt förberedt anfall den 26 togo några franska ställningar. En otalig mängd *luftstrider* rapporterades från hela fronten.

I öster ha ryssarne upprepade gånger gått till anfall mot tyska och österrikiska ställningar, men tillbakaslagits. Om *italienarne* intet af vikt. På *Kaukasusfronten* gjorde ryssarne en våldsam attack söder om *Bitlis* den 25, hvilken till bakaslogs. Öster om *Suezkanalen*

SERBISKE MINISTERPRES: N PASCHITSCH I STOCKHOLM under genomresa till Petrograd. *Text å sid. 506.*

Ljerttryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan angifvande af källan förbjudes vid laga påföljd. För Berättelser och Historietter gäller ovilkorligt förbud.